Dankzij zeldzame aarde staat China sterker

Beschrijving

Op 5 juni had Trump een 90 minuten durend telefoongesprek met de Chinese president Xi Jinping â?? hun eerste directe contact sinds Trumpâ??s herverkiezing. Het was geen vriendschappelijk babbeltje. De VS en China hebben inmiddels een voorlopig akkoord bereikt om de handelsspanningen te verminderen, gericht op zeldzame aardmineralen en magneten. Maar de werkelijkheid achter dit â??akkoordâ?? toont een pijnlijke waarheid: Amerika heeft zich gewonnen gegeven aan Chinaâ??s economische chantage. In de wereld van geopolitiek gold afgelopen week het spreekwoord: wie niet horen wil, moet maar voelen. De Verenigde Staten krijgen nu een pijnlijke les in deze waarheid, en de rekening wordt gepresenteerd in de vorm van zeldzame aardmetalen.

De Chinese Wurggreep

China heeft praktisch gezien een monopolie op de handel in zeldzame aardmetalen, aangezien de productie van die metalen voor 69 procent in Chinese handen ligt. Maar dat is nog maar het begin. China controleert ongeveer 60% van de wereldwijde productie van zeldzame-aardertsen en wel 90% van de wereldwijde voorraad van geraffineerde zeldzame aarden. China mijnbouwt 70% van â??s werelds zeldzame aardmetalen en verwerkt maar liefst 90% ervan. Deze mineralen zijn niet zomaar grondstoffen, ze vormen de basis van onze digitale samenleving. Van elektrische autoâ??s tot smartphones, van windturbines tot militaire apparatuur: zonder deze elementen met exotische namen als neodymium, dysprosium en terbium zou onze hoogtechnologische wereld tot stilstand komen. Deng Xiaoping constateerde al in de jaren tachtig: â??Het Midden-Oosten heeft olie, China heeft zeldzame aardmetalen.â?? Zijn land zou zich gaan toeleggen op het delven en raffineren van deze groep cruciale grondstoffen. Niet alleen om eraan te verdienen, ook vanwege het strategische belang.

De reactie op Trumpâ??s importheffingen

China heeft de export van meerdere zeldzame aardmetalen tijdelijk opgeschort. Bedrijven in het land moeten speciale licenties aanvragen om de export te hervatten, maar het kan weken tot maanden

duren om zoâ??n licentie te krijgen. Chinaâ??s reactie op Trumps tarieven was even voorspelbaar als effectief. Door exportlicenties in te voeren die traag of helemaal niet worden verstrekt, heeft Peking de kraan vrijwel dichtgedraaid. Sinds begin april moeten Chinese bedrijven een exportvergunning aanvragen voor de uitvoer van zeldzame aardmetalen en permanente magneten. Twee maanden later zijn er nog nauwelijks vergunningen uitgegeven en zorgt dit voor haperende toeleveringsketens en stilvallende productielijnen in Europa. Het gevolg? Een Amerikaanse auto-onderdelengroep uitte zijn bezorgdheid over Chinaâ??s strengere controles op de export van zeldzame aardmetalen, die de autoproductie zouden kunnen verstoren. Autofabrikanten wereldwijd vrezen voor productiestops omdat ze geen magneten kunnen krijgen die essentieel zijn voor elektromotoren.

De technologische revolutie in Chinese handen

Ultra-krachtige magneten zijn een van de vier technologieÃ«n die een elektriciteitsgedreven industriÃ«le revolutie mogelijk maken. De andere zijn krachtigere transistors, dichtere en goedkopere batterijen, en nieuwe halfgeleiders en software voor batterijmanagement. China heeft nu een leidende of dominante positie in alle vier deze technologieÃ«n. Deze situatie illustreert een fundamenteel dilemma van onze tijd. China heeft decennialang een industriÃ«le strategie gevolgd die ver uitstijgt boven korte termijn winst. Door lage milieunormen, staatssteun en technologieoverdracht heeft het land zich een onmisbare positie verworven in cruciale waardeketens. Chinaâ??s nationale commitment om zijn elektriciteitsnet uit te bouwen, samen met zijn bestaande voordelen in deze nieuwe elektriciteit-gecentreerde industrieÃ«n, betekent dat het voor elk ander land zeer moeilijk zal zijn om de kloof snel te dichten.

Het cynische aan deze situatie is dat Amerika dit zag aankomen. In december 2023 â?? ruim voor de huidige escalatie â?? waarschuwde het Huis SelectiecomitÃ© voor Strategische Concurrentie tussen de VS en China nog voor precies dit scenario. Het rapport was glashelder: de VS moest dringend af van haar afhankelijkheid van China voor kritieke materialen. De aanbevelingen lagen klaar: strategische reserves aanleggen, vriendelijke landen als alternatieve leveranciers ontwikkelen, recyclingprogrammaâ??s opzetten, en binnenlandse mijnbouw stimuleren. Maar zoals zo vaak in de politiek verdween het rapport in een la, terwijl de problemen op de loer lagen.

Een akkoord tussen China en de VS

China heeft ermee ingestemd om de levering van zeldzame aardmetalen aan de VS voor slechts zes maanden te hervatten, waardoor het land over een hefboom beschikt in het geval van nieuwe handelsspanningen. Dit is geen echte oplossing â?? het is uitstel van executie. Ondanks deze overeenkomst, beschuldigen beide partijen elkaar van schendingen van eerdere afspraken over exportbeperkingen en toegang tot technologie. Amerikaanse minister van Handel Howard Lutnick benadrukte dat dit nieuwe kader de consensus implementeert die vorige week werd bereikt tijdens een telefoongesprek tussen Trump en Xi Jinping.

Oorlogssimulaties suggereren dat China bij een intensief conflict de Amerikaanse auto-industrie zou kunnen stilleggen, en mogelijk andere delen van de defensieproductie of infrastructuur, door een combinatie van knelpunten in elektrische technologie en cyberaanvallen. Grondstoffen worden ingezet als diplomatieke wapens. En nu Amerika een handelsbom heeft laten vallen, ontdekt het dat China veel meer munitie heeft dan gedacht.

Terwijl de Amerikaanse regering nu hals over kop MP Materials, het enige grote binnenlandse bedrijf in zeldzame aarden, probeert op te schalen, toont China hoezeer het de situatie beheerst. De VS heeft momenteel slechts Ã©Ã©n actieve zeldzame aardmijn en verwerkingsfaciliteit, in Mountain Pass in CaliforniÃ«. Zelfs met toegang tot nieuwe reserves in OekraÃ¯ne en Groenland zou het minstens 7-8 jaar duren om productie op gang te brengen. China daarentegen kan de commerciÃ«le levensvatbaarheid van concurrerende projecten ondermijnen door de voorraad te verhogen en wereldwijde prijzen te verlagen.

Dankzij zeldzame aard staat China sterker

De zeldzame aardmetalen-crisis toont aan dat economische veiligheid net zo belangrijk is als militaire veiligheid. In een wereld waar technologie macht betekent, is controle over grondstoffen controle over de toekomst. Amerika heeft deze les geleerd op de harde manier â?? en betaalt nu de prijs voor jaren van strategische kortzichtigheid.

Deze absurde situatie had vermeden kunnen worden met vooruitziende blik. Maar Amerika koos ervoor om economische interdependentie te negeren totdat het te laat was. Nu staat het voor een keuze die het comitÃ© al verwoordde: â??Accepteer Pekings visie van Amerika als economische vazal, of sta op voor onze veiligheid, waarden en welvaart.â?• De vraag is nu: zal deze crisis eindelijk aanzetten tot de structurele veranderingen die nodig zijn om Amerikaâ??s kwetsbaarheid te verminderen? Of zal het, zoals zo vaak, blijven bij symptoombestrijding terwijl de onderliggende problemen voortbestaan? Het â??akkoordâ?? van Trump lijkt eerder op een capitulatie dan een oplossing. China heeft bewezen dat het de economische touwtjes in handen heeft, en Amerika heeft weinig andere keuze dan zich daaraan te onderwerpen. De werkelijke winnaar in deze handelsoorlog staat al lang vast.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer

Abonneer op deze nieuwsbrief via www.aureus.eu/nieuwsbrief

Voor tussentijdse updates, volg AurÃ©us op Linkedin